

Viața

Sf. Ierarh Iacob Putneanul, Mitropolitul Moldovei

Sfântul Iacob s-a născut la 20 ianuarie 1719 într-o familie dreptcredincioasă din Bucovina. Crescând în duhul adevăratei evlavii, la numai 12 ani a intrat în viața monahală. Formarea sa duhovnicească este legată de obștea Mănăstirii Putna și a Sihăstriei Putnei, dar și de Mitropolitul Antonie al Moldovei (1730-1740), al cărui ucenic a fost (același mitropolit care, în Kiev, l-a convins pe viitorul sfânt Paisie de la Neamț să vină în Moldova pentru a se forma duhovnicește).

Văzând părinții putneni pe acest tânăr cu înțelepciune de bătrân și viață aleasă, l-au rânduit a fi hirotonit preot la numai 17 ani, apoi a fost ales egumen al Mănăstirii Putna la vârsta de 25 de ani. În anul 1745 a fost ales episcop de Rădăuți, unde a tipărit un *Liturghier slavo-român* și a înființat o școală pentru învățarea limbilor slavonă, greacă și română. După doar cinci ani, vrednicia și râvna sa au fost hotărâtoare pentru mutarea sa în scaunul de mitropolit al Moldovei, la Iași. Între 1750 și 1760 a desfășurat o intensă activitate pastorală și socială, promovând tiparul românesc și veghind la

traducerea de cărți folositoare de suflet. Reușind să deschidă o tipografie, în 10 ani a tipărit 15 cărți de slujbă și învățătură în limba română, care s-au folosit în bisericile și mănăstirile din toate ținuturile locuite de români.

Grija pentru românii din Transilvania, amenințați să-și lepede credința strămoșească, și-a manifestat-o atât prin tipărirea de cărți spre apărarea dreptei credințe, cât și prin hirotonirea de preoți și trimiterea de antimise în parohiile lipsite de păstori sufletești, în Maramureș și în ținutul Clujului.

Sfântul Iacob s-a îndurerat pentru neștiința de carte a păstoriții săi, deoarece, după cum spunea, „din creșterea copiilor, ca dintr-o rădăcină bună sau rea, toată viața curge”. De aceea a înființat școli și a tipărit cărți de învățătură și de slujbă, dând la lumină primul Abecedar românesc (*Bucvar*) și înființând, pentru copiii satului Putna, prima școală elementară rurală din Moldova. A dispus traducerea *Vieților sfinților*, care sunt adevărate manuale în care orice om, de orice vârstă, fire și stare, își poate afla un model de viață, dar în vremea păstoririi sale s-a reușit doar traducerea primelor 6 din cele 12 volume.

Pe lângă purtarea de grijă față de Mănăstirea Putna și așezămintele ei, Mitropolitul Iacob a ajutat și alte mănăstiri și biserici, cum ar fi

Mănăstirea Doljești, biserica Sfântul Dumitru din Suceava, Catedrala episcopală din Suceava și Catedrala mitropolitană din Iași, Mănăstirea și spitalul Sfântul Spiridon din Iași și altele.

În vremea domniilor fanariote, a intervenit, împreună cu ceilalți ierarhi ai țării, pentru eliminarea unor forme de asuprire (desființarea veciniei în 1749) și a unor biruri împovărătoare (desființarea vădrăritului în 1756), în primul rând a văcăritului (în 1757), legând cu blestem pe domnii țării să nu revină asupra acestora.

Ca un făcător de pace și ocrotitor al poporului, Mitropolitul Iacob a cerut, în anul 1758, hanului tătarilor să înceteze prădarea Moldovei, iar în anul următor a potolit o răscoală a poporului, impunând domnitorului să îndeplinească unele cerințe, pentru pacificarea țării. A muștrătat adesea pe unii conducători din acei ani, din pricina cărora, în cele din urmă, a fost silit să-și lase scaunul mitropolitan în anul 1760, nevrând să îngăduie impunerea din nou a dărilor împovărătoare.

Petrecând ultima parte a vieții la mănăstirea sa de metanie, Mitropolitul Iacob a continuat actele de ctitorire începute în perioada cât a fost mitropolit în scaun, devenind astfel al doilea mare ctitor al Putnei, întărind-o duhovnicește și material. Astfel,

ea a devenit unul dintre stâlpii Ortodoxiei românești în vremurile grele ce aveau să vină odată cu răpirea Bucovinei de către Imperiul Habsburgic, în anul 1775.

Retragerea la mănăstire i-a fost prilej Sfântului Iacob de adâncire în rugăciunea curățitoare și luminătoare de suflet. El a spus acest cuvânt despre rugăciune: „Dumnezeiasca rugăciune, aducând lumina lui Hristos în sufletele noastre și risipind dintru dânsul negura ce-l vatămă pe el, îl face mai apoi cu mult mai luminat decât soarele, căci aievea știut este că cel ce vorbește cu Dumnezeu este mai sus de moarte și de stricăciune”.

Simțindu-și sfârșitul aproape, după Paștile anului 1778 a mers la Sihăstria Putnei și a primit tunderea în marea schimă prin mâna duhovnicului său, Sfântul Cuvios Natan, luând numele de Eftimie. După patru zile, pe 15 mai 1778, a trecut cu pace la Hristos Domnul. A fost înmormântat în pridvorul mănăstirii sale de la Putna, ca nou ctitor al ei.

Purtându-și cu sârguință și cu vrednicie crucea slujirii arhieresti, și cu blândețe și smerenie pe aceea de a fi *prigonit pentru dreptate*, jertfindu-se pe sine pentru poporul încredințat lui spre păstorire, Mitropolitul Iacob și-a închinat întreaga

viață slujirii Bisericii, luminării poporului prin școală și tipar, apărării celor nedreptățiți și povățuirii sufletelor spre mântuire, rămânând în amintirea poporului credincios drept „păstorul celor săraci și smeriți, care a dus o viață de Sfânt”. De aceea, cu prilejul împlinirii a 550 de ani de la întemeierea Mănăstirii Putna, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința sa din 6-7 iunie 2016, trecerea mitropolitului Iacob Putneanul în rândul Sfinților, cu zi de prăznuire la 15 mai, ziua trecerii sale la cele veșnice.

Pentru ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi.
Amin.